

**“ХАС МЕТАЛЛ” ХХК-ИЙН ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН
ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ БАЙРЛАХ
“ӨЛЗИЙТ-УХАА ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН ОРД АШИГЛАХ”
ТӨСЛИЙН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-021469

2024 он

АГУУЛГА

АГУУЛГА.....	1
ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ	2
ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ	2
1. ТӨСЛИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	3
1.1. Байгууллагын мэдээлэл.....	3
1.2. Төслийн танилцуулга мэдээлэл	3
1.2.1. Талбайн байршил.....	3
1.2.2. Ордын нөөц.....	5
1.3. 2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэл	6
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	8
2.1. Агаар орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	9
1.1. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	11
1.2. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт.....	15
2. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	16
3. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫН ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	17
3.1. Тэрбум мод хөдөлгөөний хүрээнд гүйцэтгэсэн ажил.....	17
4. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	20
5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	21
6. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	22
7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	24
8. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	26
ДҮГНЭЛТ.....	30

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Тусгай зөвшөөрлийн талбайн эргэлтийн цэг	5
Хүснэгт 2. Үйлдвэрийн нөөц	6
Хүснэгт 3. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	8
Хүснэгт 4. Дүйцүүлэн хамгааллын хүрээнд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	17
Хүснэгт 5. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	22
Хүснэгт 6. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	24
Хүснэгт 7. Удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	26
Хүснэгт 8. Даланжаргалан суманд нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдсэн ажлууд	26

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Талбайн байршлын зураг	3
Зураг 2. Уурхайн хотхон, оффисын талбай	4
Зураг 3. Олборлолт, баяжуулалтын талбай	4
Зураг 4. Уурхайн ухаш, баяжуулалтын талбай	5
Зураг 5. Уурхайн сүүлийн жилийн байдлаарх ашиглалтын зураг	6
Зураг 6. 2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний план зураг	7
Зураг 7. Тоосжилт бууруулах усалгаа хийгдэж буй байдал	9
Зураг 8. Тээврийн замыг хатуу хучилттай болгохоор шороо асгаж буй байдал	9
Зураг 9. Тээврийн замыг хатуу хучилттай болгохоор шороо дэвсэж буй байдал	10
Зураг 10. Төслийн талбайд тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулсан байдал	11
Зураг 11. Ус ашиглах гэрээ	12
Зураг 12. 2024 оны ус ашиглуулах дүгнэлт	13
Зураг 13. Ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ	14
Зураг 14. Хаягдал усны дүгнэлт	14
Зураг 15. Ус ашигласны төлбөр төлсөн баримт	15
Зураг 16. Засварын талбайг сайжруулсан байдал	11
Зураг 17. Тэрбум мод хөдөлгөөний хүрээнд төслийн талбайд тариалсан мод /5 сард/	17
Зураг 18. Мод суулгах ажлыг гүйцэтгэж буй байдал /10 сарын 20-нд/	19
Зураг 19. Галын аюулгүй байдлыг хангах самбар, галын аюулгүй байдлын хэрэгслүүд	23
Зураг 20. Орон нутагтай байгуулсан хогны гэрээ	24
Зураг 21. Хогны төлбөр төлсөн баримт	25
Зураг 22. Байгаль орчны аудит хийлгэж баталгаажуулсан нүүр	27
Зураг 23. Даланжаргалан сумын орох хаалгыг гүйцэтгэсэн байдал	27
Зураг 24. Даланжаргалан сумын орох хаалгыг гүйцэтгэсэн ажлын төлбөрийн баримт	28
Зураг 25. Малчдад 500 боодол өвс хүлээлгэн өгөхөөр бэлдэж буй байдал	28
Зураг 26. Малчдад 2 тн тэжээл хүлээлгэн өгөхөөр бэлдэж буй байдал	29
Зураг 27. Нөлөөллийн бүсийн айл өрхийн малчдын бууцыг түрж буй байдал	29

1. ТӨСЛИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

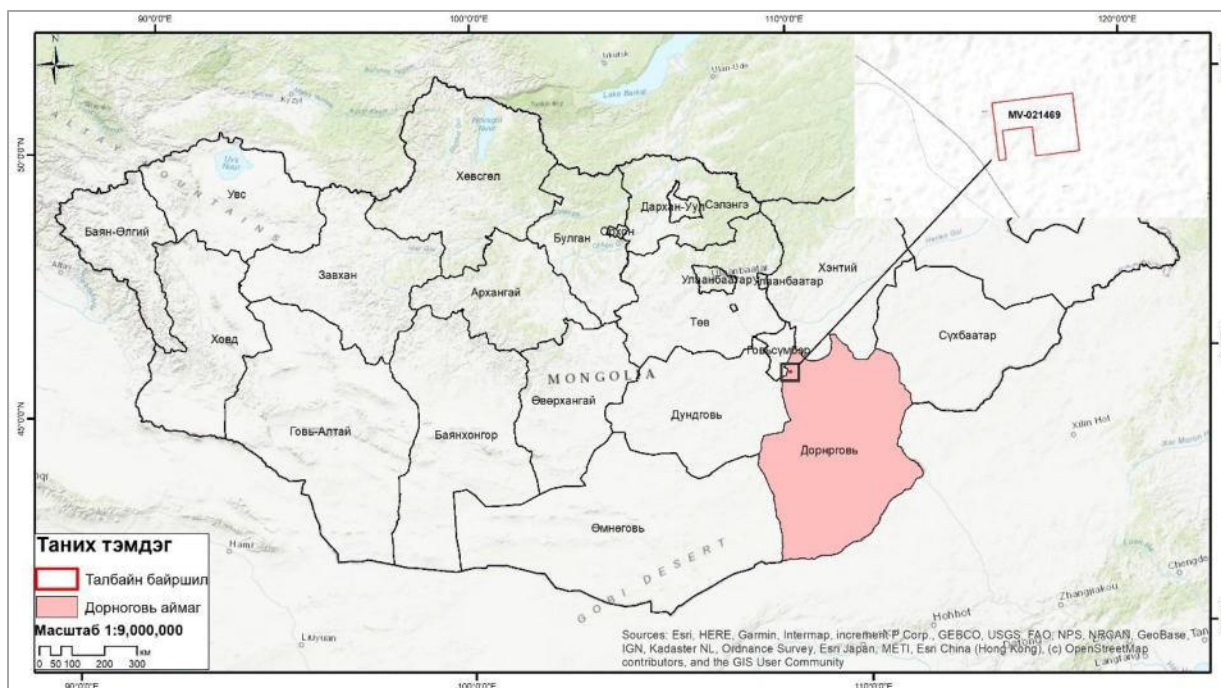
1.1. Байгууллагын мэдээлэл

Төсөл хэрэгжүүлэгч	“Хас металл” ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар	9011511015
Регистрийн дугаар	5887917
Хаяг	Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, Оранж плаза төвийн 502 тоот
Холбоо барих утас	7011-1819, 8801-1111

1.2. Төслийн танилцуулга мэдээлэл

1.2.1. Талбайн байршил

Өлзийт-Ухаа төмрийн хүдрийн орд нь Улаанбаатар хотоос зүүн урагш 270 км, Даланжаргал сумын төвөөс зүүн хойш 40 км, Говь-сүмбэр аймгийн төв Чойр хотоос зүүн урагш 59 км, Өлзийт өртөөнөөс зүүн хойш 2 км-т, УБТЗ-ын 25-р зөрлөгөөс зүүн хойш 25 км зайд оршино.

Зураг 1. Талбайн байршилын зураг

Зураг 2. Уурхайн хотхон, оффисын талбай

Зураг 3. Олборлолт, баяжуулалтын талбай

Зураг 4. Уурхайн ухааш, баяжуулалтын талбай

Хүснэгт 1. Тусгай зөвшөөрлийн талбайн эргэлтийн цэг

№	Газарзүйн солбицол		Талбай, га
1	108° 49' 17.62" E	46° 1' 57.33" N	123.84
2	108° 49' 17.62" E	46° 1' 23.65" N	
3	108° 48' 40.61" E	46° 1' 23.65" N	
4	108° 48' 40.61" E	46° 1' 40.66" N	
5	108° 48' 15.62" E	46° 1' 40.66" N	
6	108° 48' 15.62" E	46° 1' 23.65" N	
7	108° 48' 9.62" E	46° 1' 23.65" N	
8	108° 48' 9.62" E	46° 1' 57.33" N	

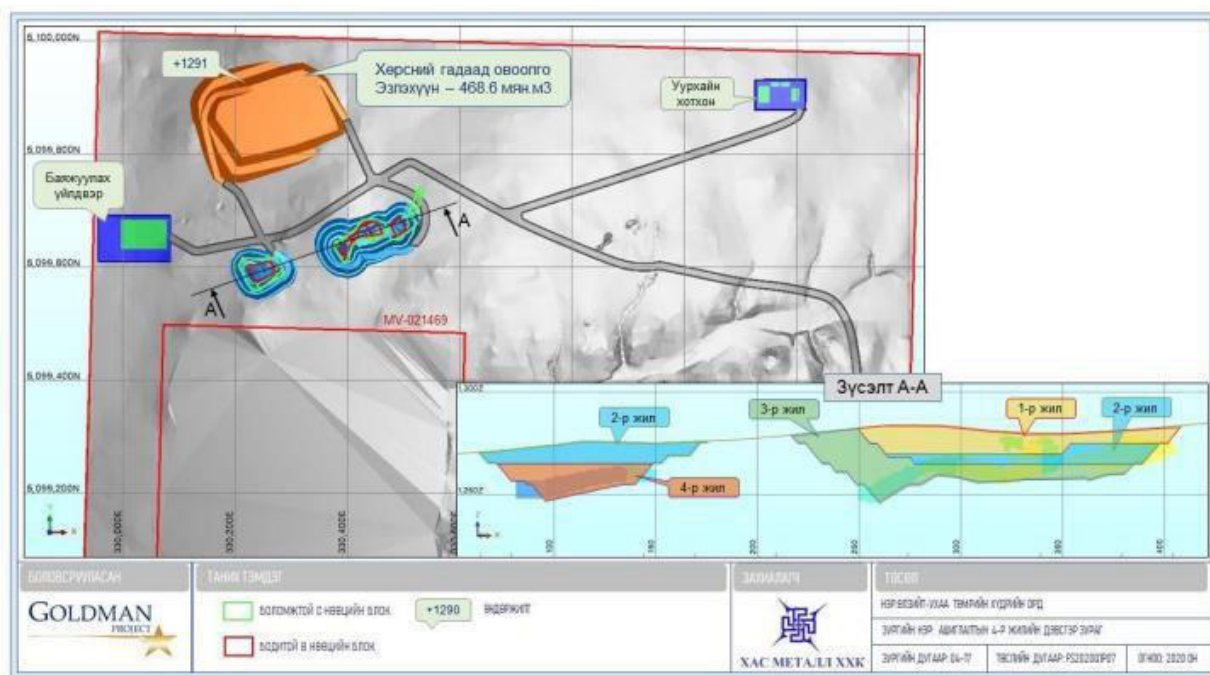
1.2.2. Ордын нөөц

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт орших Өлзийт-Ухаа төмрийн хүдрийн ордод 2019 онд гүйцэтгэсэн хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайлан дахь төмрийн хүдрийн ордын геологийн нөөцийг бодитой (В) зэрэглэлээр хүдрээр 114 980.96 тн, металлаар 50 491.5 тн, боломжтой (С) зэрэглэлээр хүдрээр 135 173.08 тн, металлаар 59 133.3 тн, нийт бодитой болон боломжтой (В+С) зэрэглэлээр хүдрээр 250 154.04 тн, металлаар 109 624.8 тн-оор хүлээн авч бүртгэлжүүлсэн.

Үйлдвэрлэлийн нөөцийг уурхайн хүрээнд орж буй В+С зэргээр нийт 200.3 мян.тн хүдэрт тооцсон бөгөөд ашиглалтын явцад 3.19%-ийн хаягдал, 4.79%-ийн бохирдол үүсэхээр тооцоход үйлдвэрлэлийн нөөцийн хэмжээ нийт 203.19 мян.тн байна.

Хүснэгт 2. Үйлдвэрийн нөөц

Түвшин	Бодитой В нөөц, тн	Боломжтой С нөөц, тн	Бохирдлын хэмжээ, тн	Хаягдлын хэмжээ, тн	Үйлдвэрлэлийн нөөц, тн
1295->1285	-	52	2	2	52.8
1285->1275	12,545	10,714	1,114	778	23,595.1
1275->1265	40,577	35,524	3,644	2,545	77,198.8
1265->1255	45,687	32,441	3,741	2,613	79,255.5
1255->1245	16,172	6,592	1,090	761	23,092.5
Нийт	114,981	85,323	9,591	6,700	203,194.7

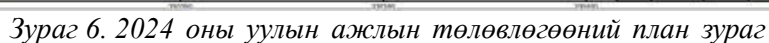
Зураг 5. Уурхайн сүүлийн жилийн байдлаарх ашиглалтын зураг

1.3. 2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэл

2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөгөөр уурхайн бэлтгэл ажил 2024 оны 03-р сарын 1-ээс эхлэх бөгөөд бэлтгэл ажлын хүрээнд техник тоног төхөөрөмжийн бэлэн байдлыг хангах, зарим шаардлагатай засвар үйлчилгээний ажлууд хийгдэхээр төлөвлөсөн.

Гэвч 2024 оны гүйцэтгэлээр 4 дүгээр сарын 01-нээс 6 дугаар сарын 30-ны өдөр хүртэл үйл ажиллагаа явуулсан.

2024 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөөр нийт 163.32 мян.м³ хөрс хуулж, 50 мян.тн хүдэр олборлон баяжуулж, 27.57 мян.тн баяжмал борлуулахаар төлөвлөж байсан бөгөөд төлөвлөгөөний биелэлтээр нийт 30 мян.м³ хөрс хуулж, 20 мян.тн хүдэр олборлосон.

2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 3. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Зардал /төг/	Арга хэмжээний биелэлт
Агаар орчин	Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүдийг холбогдох стандарт шаардлагын дагуу үзлэгт хамруулах	ҮА-ны зардлаар	Төсөлд ашиглаж буй тээврийн хэрэгслүүдийг үзлэгт оношилгоонд хамруулав.
	Уурхайн талбайд тоосжилт дарах усалгааг тогтмол хийх	7 000 000	Зам талбайн усалгааны ажлыг тогтмол гүйцэтгэсэн. /Зураг 7/
	Тээврийн хэрэгслээс гарах тоос шороог багасгах үүднээс хучилтгүй замын гадаргын шаардлагатай хэсгүүдийг хусах		Тээврийн шороон замыг сайжруулахаар шороо асгаж, замыг сайжруулав. Цаашид хатуу хучилттай болгохоор ажлууд хийгдэж байгаа. /Зураг 8, 9/
	Хучилтгүй зам дээр тээвэр хийх машины хурдыг хязгаарлах		Үйл ажиллагааны турш баримтлав.
	Тээвэрлэлтийн замд тэмдэг байршуулан олон салаа зам гарахаас сэргийлэх	250 000	Төслийн талбайд тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулав. /Зураг 10/
Гадаргын болон газрын доорх ус	ШТМ тээвэрлэх машиныг зориулалтын талбайд байршуулан орчмыг хатуу хучилттай болгох	ҮА-ны зардлаар	Засварын талбайг сайжруулсан. /Зураг 11/
	Ус ашиглалтын гэрээ байгуулж, төлбөр төлөх	ҮА-ны зардлаар	Ус ашиглах гэрээг 2024.09.20-ны өдөр сумын ЗД-тай байгуулсан. /Зураг 12-16/
Хөрсөн бүрхэвч	Хог хаягдлыг тээвэрлэж зайлуулах	-	Хог хаягдлын гэрээг 2024.03.19-ны өдөр сумын ЗД-тай байгуулсан. /Зураг 22/
	Олборлолтын ажил, овоолго, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанаас талбайн хөрсний эвдрэлийг аль болох бага байлгахад чиглэх, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг тогтоогдсон ажлын зурваст байлгах	-	Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг тогтоогдсон ажлын зурваст төслийн үйл ажиллагааны турш явуулав
Нийт		7 250 000	

2.1. Агаар орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүдэд Монгол Улсад мөрдөгдөж буй утааны ба бохирдлын стандартууд болон олон улсын холбогдох стандартуудын шаардлагын дагуу үзлэгт хамруулсан.

Зураг 7. Тоосжилт бууруулах усалгаа хийгдэж буй байдал

Уурхайн талбайгаас засмал зам хүртэлх 1км замыг сайжруулж хатуу хучилттай болгохоор ээлж дараатай ажлуудыг гүйцэтгэсэн.

Зураг 8. Тээврийн замыг хатуу хучилттай болгохоор шороо асгаж буй байдал

Зураг 9. Тээврийн замыг хатуу хучилттай болгохоор шороо дэвсэж буй байдал

Зураг 10. Төслийн талбайд тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулсан байдал

1.1. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Зураг 11. Засварын талбайг сайжруулсан байдал

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт “Хас металл” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй “Өлзийт-Ухаа төмрийн хүдрийн орд ашиглах” төслийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Д.БЭХБАТ
2024 оны 09 сарын 20 өдөр

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

Дугаар № _____ Даланжаргалан сум

2024 оны 09 сарын 20-ны өдөр

Монгол улсын Усны тухай хуулийн 28.6, Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 21.1.1.15.2, Дорноговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 2023 оны 04 сарын 05 өдрийн 08-р тоот дүнгэлт, Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Засаг даргын 2017 оны А/37, тоот захирамж зэргийг тус тус үндэслэн: Усны нөөц ашиглуулагчийг төлөөлж Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Байгаль орчны бодлогын мэргэжилтний үүргийг гүйцэтгэгч Саранцэцэг овоотой Дандарбаатар Ус ашиглагчийг төлөөлж “Хас металл” ХХК-н /Дорноговь Даланжаргалан сум Улаанбаатар хот/ Чингэлтэй дүүргэ 5-р хороо МН төвөр 13 давхар 1304 тоот утас: 88021017, Улсын бүртгэлийн дугаар 9011511015, РД: 5887917, гүйцэтгэх захирал О.Тогоонтөмөр нар харилцан тохиролцож 2024 оны 01-сарын-01-ний өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31-ийг хүртэл хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.

ГЭРЭЭНИЙ НӨХЦӨЛ

- Ус ашиглах зориулалт
 - Даланжаргалан суманд хайгуур, жонч ил аргаар ашиглан
- Ашиглах усны хэмжээ
 - 60 хүн x 20л/хон x 350 хон=420,0м3/шил- үнд ахуйн усны хэрэглээ
 - 300ш x 45л x112 убаа=1512,0м3-насон байгууламжийн усалгаа
 - 1190,0м2 x 10,0л/м2 x 2убаа/хон x 240 хон=11424,0м3- зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах ус/усны ашиглах боломжит нөөцийн дүнгэлтийг үндэслэв/
- Нийт: 420,0м3+1512,0м3+11424,0м3=13356,0м3 /шилд ашиглах усны хэмжээ/
- Төлбөрийн тооцол нийт 11888,0төв+211344,0төв+37295,0төв+2262624,0төв
- Ус ашиглах гэрээний хугацаа
 - Эхлэх: 2024 оны 01 сарын 01 өдөр
 - Дуусах: 2024 оны 12 сарын 31 өдөр
- Усны эх үүсвэрийн байршил, барилга байгууламжийн зураг, тоног төхөөрөмж, тэдгээрийн хүчин чадал, төсөвт өртөг, ус хэмжих хэрэгслийн нэр, төрөл, тоо:

2лс-ийн нийлбэр ундаргатай гүний худаг
Даланжаргалан сумын гүний худаг
Усны тоолуур суурилуулгагүй
- Усны эх үүсвэрийн төлөв байдал, усны чанар, найрлага
- Талбайн тоосжилт дарахад ашиглах ус
- Бохир ус зайлуулах цэг:
- Байршил:

Талбай: _____ м2, Эзэлхүүн: _____ м3

12. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөцийг хомдох, бохирдохгоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд жилд зарцуулах хөрөнгө хэмжээ:

/Ус эргүүлэн ашиглах, ус бага хэрэглэдэг технологи нэвтрүүлэх, усыг зохистой ашиглах зэрэг арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаа, зарцуулах хөрөнгийг зааж жагсаана/

Ашиглах усны нэг шоо метрт ногдох нөөц ашигласны төлбөр: ажилчдын үнд ахуйн хэрэгцээнд 209,8м3/Төлбөрөөс чөлөөлсөн/

Ус ашигласны жилийн төлбөрийг Даланжаргалан сумын засаг даргын тамгын газрын татварын байцаагчаар нэхэмжлэх үүсгүүлэн 24 цагийн дотор тогтмол тушаана.

13. Ус ашиглах эрх дуусгавар болоход тэнд үлдэх барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж бусад эд хөрөнгийг хэрхэх тухай тохиролцоо

14. Бусад зүйл

ТАЛУУДЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- Гэрээ байгуулагч талууд Монгол Улсын “Усны тухай”, “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” хууль тогтоомжид заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.
- Усны нөөц ашигласны төлбөрийг гэрээт хугацаандаа төлөөгүй тохиолдолд “Усны тухай хууль”-ийн 37.1.6 заалтыг үндэслэн хариуцлага хүлээлцэх болно.
- Иргэн, ААН-байгууллагатай байгуулсан ус ашиглах гэрээг Монгол улсын “Усны тухай хууль”-ийн 28 дугаар зүйлийг үндэслэн хугацаанаас нь өмнө цуцална.
- Гэрээнд ус ашиглах талуудын төлөөлөгч гарын үсэг зурж, Сумын Засаг дарга баталсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- Гэрээний биелэлтийг талууд жил бүрийн 11 дугаар сарын 01-ны дотор дүнгэж, протоколд гэрээний гүйцэтгэлийн талаар тодорхой тусгана.
- Гэрээ биелүүлэх явцад үүссэн маргааныг зохих шатны Засаг дарга, тэдгээрийн дээд шатны Засаг дарга, шүүх хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.
- Гэрээний нөхцлийг биелүүлснээр, дутуу биелүүлсэн бол буруутай тал холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашигтуулагчийг төлөөлж:	Ус ашиглагчийг төлөөлж:
Даланжаргалан сумын Байгаль орчны бодлогын /С.Дандарбаатар/	“Хас металл” ХХК-ийн геологич /Н.Дамдинжав/
Утас: 95018801 	Утас: 88021017

Зураг 12. Ус ашиглах гэрээ

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууа гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103
Утас: (976) 7052 2663, факс: (02-322) 4-27-26
Цахим шуудан: Dgandjargala@mn.gov.mn
Цахим хаяг: www.ds.mnne.gov.mn

2024.06.11 № 265

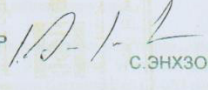
танай _____-ны № _____-т

“ХАС МЕТАЛЛ” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ О.ТОГООНТӨМӨР ТАНАА

Танай 2024 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 24/09 тоот албан бичгээр ирүүлсэн 2024 оны ТЭЗҮ, Байгаль орчныг хамгаалах менежментийн төлөвлөгөө, Уулын ажлын төлөвлөгөөг үндэслэн 2024 оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлээ.

Хавсралтхуудастай.

Хувийг Аймгийн Татварын хэлтэс, Даланжаргалан сумын Засаг даргын тамгын газарт

ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ С.ЭНХЗОРИГ

4424030331

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР 2024 ОНЫ УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдөр Дугаар-28 Сайншанд хот

- Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас, факс, улсын бүртгэлийн дугаар: “Хас металл” ХХК-ны захирал О.Тогоонтөмөр, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүргийн 5-р хороо, МН Tower, 13 давхар, 1304 тоот, утас: 976-77551819, 88021017, Улсын бүртгэлийн дугаар 9011511015, ренгистрийн дугаар 5887917
- Төслийн нэр, байршил: Дорноговь аймаг Даланжаргалан сумын нутагт байрлах “Өлзийт” нэртэй хайгуур жончны орд
- Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Хас металл” ХХК
- Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/: MY-021468

X		Y	
108° 48' 17.62"	46° 1' 57.33"	108° 48' 17.62"	46° 1' 23.65"
108° 48' 40.81"	46° 1' 23.65"	108° 48' 40.81"	46° 1' 40.66"
108° 48' 15.62"	46° 1' 40.66"	108° 48' 15.62"	46° 1' 23.65"
108° 48' 9.62"	46° 1' 23.65"	108° 48' 9.62"	46° 1' 57.33"
- Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт: Төмрийн хүдрийн орд ил аргаар ашиглана.
- Үйлдвэрлэл, технологийн /ажиллах горим, хүчин чадал/: Хоор хуульцлын ажилд 3.2м³ -ийн утгуурын багтаамжтай Hyundai-500LC маркийн экскаватор, 3м³-ийн утгуурын багтаамжтай LJ-953 маркийн утгуур ачигч, 25 м³-ийн ташаачин багтаамжтай HJW0 маркийн бетоносмукла зэрэг техникумдыг ашиглана. 2024 оны 01 дүгээр сараас 12 дугаар сар хүртэл жилд ажлын 350 хоног, 2 ээлжээр, эзлөөнд 12 цагаар 60 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр ажиллана.
- Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ: 2024 онд 163.32 тн хөрс хууналт, 50.0 тн худар олборлохоор төлөвлөнө.
- Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хомгог ашиглах хэмжээ /шоо метрээр/: Усны эх үүсвэр нь Улаан говийн гүеэст хилийн дунда талын сав газар. 2020 онд гаргуулсан компанийн эзэмшлийн хугаас үнд ахуй болон үйл ажиллагаанд ашиглана. Худгийн ундаага 7,0 л/сек буюу 259,2 м³/хон
- Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийх/: Мэдээлэл байхгүй.
- Худга, өргөтгөлийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:
- Дамжуулах байгууламж /хугам сулгээний урт, диаметр/:

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт “Хас металл” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй “Өлзийт-Ухаа төмрийн хүдрийн орд ашиглах” төслийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

12. Хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшинг; Ахуйн хаягдал бохир усыг хэрсэнд шингэн зайлуулдаг.	11424.0 м³ х 185.0 = 2113440.0 төг /хоёр сая нэг зүүн арван гурван мянга дөрвөн зүүн донин төгрөг/
13. Байгаль орчны үнэлгээ, нийтлэл Байгаль орчны нөлөөллийн нэрийнхэмжээний үнэлгээний нэмэлт тодотголтой 2022 онд "Дөрвөн талст экологийн" ХХК-аар хийлгэгдсэн.	- "Умард говийн гүвээт" Холдон дундад талын сав газар"-т газрын дорхор ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ 3700 тег/м³ байна, - 15 хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 7-д заасан хувь хэмжээ, - 0.16 -Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолын дагуу өшлөх зориулалтаар ашиглах газрын дорхор усны ашиглахад тооцох ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр 420.0м³/хүн х 88.8 тег/м³=37296.0 төг /хүнчин долоон мянга хоёр зүүн ерэн зураган төгрөг/
14. Ойлог нөхцөл:	Нийт: 111888.0 төг + 2113440.0 төг + 37296.0 төг = 2262624.0 төг /хоёр сая хоёр зүүн жаран хоёр мянга зургаан зүүн хорин дөрвөн төгрөг/
15. Холбогдох жуул, дүрэм, журм, норм, стандарт, баримт бичгийн дагуу усны зарцуулалтыг тооцох Байгаль орчны сайдын 2015 оны А/301 дугаар тушаалаар баталсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд зарцуулах усны түр норм"-ын дагуу тооцохдог	17. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмжээ, эргүүлэх ашигласны дээгээр; Хэрэглээгээс гарсан бохир усыг "Усны чанар, Хүрээлэн бие орчинд нийлүүлэх цэвэрлүүлсэн бохир ус, Ерөнхий шавардлага" MNS 4943-2011 стандартын шавардлагад нийцүүлэн цэвэрлэх нэгдөн байгууллагын үйлдвэрт ашиглах.
60хүн х 20л/хүн х 350 нм³=420.0м³/хүн –үнд ахуйн усны хэрэглээ 300ш х 45л х 12 удаа/аар 1512.0м³ –ногоон байгууллагын үйлдвэр/БОМТ-ний 15 хуудас/ 1190.0м х 10,0м х 2н/м³ х удаа/аар х 240 хон = 11424.0м³-зам талбайн тоосмилт дарахад ашиглах ус /Уулын ажлын төлөвлөгөөний 30-р хуудал/	18. Тавих шавардлага, цэвэрлэх арга хэмжээ, зөвлөмж:
Нийт: 420.0м³= 1512.0м³ + 11424.0м³ = 13356.0м³ /нэгж ашиг лана.	- Ус ашиглуулах дүнтэйг үндэслэн Дэлвэнжаргалан сумын Засаг даргын захиралдаа ус ашиглах зөвшөөрөл авч гарга байгуулах /У/сны тухай/ хуулийн 28.6-р зүйл/
16. Холбогдох жуул, тогтоол шийдвэрийн дагуу ондуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ: Зам талбайн тоосмилт дарах 11424.0м³. Ногоон байгууллагын үйлдвэрт ашиглах 1512.0м³, өшлөх зориулалтаар ашиглах 420.0м³ нийт усны газрын дорхор усны төлбөрийн хэмжээ "Усны эколог, эдийн засгийн үнэлгээ шивнээх газар тухай" Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор "Умард говийн гүвээт" Холдон дундад талын сав газар"-т оны 327 дугаар тогтоолын дагуу ашигласны төлбөрийн 7-д заасан хувь хэмжээ, - 0.20 - ашиглах усны ашиглалтын зориулалтын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 7-д заасан хувь хэмжээ, - 1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/ 1512.0м³ х 74.0 = 111888.0 төг /хэг зүүн арван нэгэн мянга найман зүүн нэвн найман төгрөг/	- Усны тухай хуулийн 28.16-д зааснаар ус ашиглуулах дүнтэй, холбогдох зөвшөөрөлгүйгээр ус ашиглахыг хориглодог боловч анхаарах - Усны шивнээхээс хийгдэх дүг үнүүлэх
- "Умард говийн гүвээт" Холдон дундад талын сав газар"-т газрын дорхор ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ 3700 тег/м³ байна, - 10 хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 9-д заасан хувь хэмжээ, - 0.20 - ашиглах усны ашиглалтын зориулалтын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 7-д заасан хувь хэмжээ, - 1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/	Тооцууруулан батлагдсан тооцуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг "Холдон дундад талын сав газар" тухайн 30.1.4-Усны эх үүсвэрийг /БОНХ-ын 2013 оны А-тоосмилт/ батлагдсан "Ус ашиглах, хэрэглээг тооцууруулах журм" /
1512.0м³ х 74.0 = 111888.0 төг /хэг зүүн арван нэгэн мянга найман зүүн нэвн найман төгрөг/	- 156 тоот тушаалаар батлагдсан "Ус ашиглах, хэрэглээг тооцууруулах журм" /
1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/	- "Аж ахуйн нэгжийн зориулалтын паспорт" хөтлөх /Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл, Стандартчилал хэмжээнийлэл хэлтээс авна/
1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/	- Зөвшөөрсөн хэмжээгээс илүү ашигласны усны төлбөрийг 60 хүртэл хувиар өсгөн тооцох төлөхөөр засагт анхаарч ажиглах /Усны тухай хуулийн 31.2-р зүйл/
1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/	- Зөвшөөрсөн хэмжээгээс илүү ашигласны усны төлбөрийг 60 хүртэл хувиар өсгөн тооцох төлөхөөр засагт анхаарч ажиглах /Усны тухай хуулийн 31.2-р зүйл/
1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/	- Ус ашиглуулах дүнтэй гарах үйлчилгээний хөлс болох 50 000 төгрөгнийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Төрийн сан биеэнь 100 080013001 данд туслах
1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/	- 276 тоот тушаал
1512.0м³ хийд – ногоон байгууллагын үйлдвэр /БОМТ-ний 15 хуудас/	- Зөвлөмжид заасан ажлын тайлан, Ус ашиглалтын мэдээ тайланг 11-р сарын 05-нд батласан бэйлийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлэх

Зураг 13. 2024 оны ус ашиглуулах дүгнэлт

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2019 оны А/Б34 тоот тушаалын хавсралт

ХАС МЕТАЛЛ ХХК
ХАЯГДАЛ УСЫГ БАЙГАЛЬД ШУУД НИЙЛҮҮЛЖ БАЙГАА ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДТЭЙ
БАЙГУУЛАХ УС БОХИРДУУЛСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ

2023 оны 11 сарын өдөр

ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН ХАСАГ
ДАРГА Д.БЭХБАТ
2023 оны 11 сарын өдөр

2024 оны 11 сарын 01-ны Дугаар Даланжаргалан сум өдөр

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл, 24.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргаа 2023 оны 04-р сарын 06-ны өдрийн 98 дугаартай хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг үндэслэн эрх талаас **Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сум** (дараахд "Ус ашиглуулагч" гэх), түүнийг төлөөлж: Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Байгаль Орчны Бодлогийн иргэжилтэнгийн үүргийг тэр орлон гүйцэтгэгч С.Дандарбаатар

Нөгөө талаас: Дорноговь аймгийн Байгальн сум 2-р баг Алтанговыг гудам 14-51 тоот , тоот усны бүртгэлийн 062111007034 гэрчилгээ дугаартай "ХАС МЕТАЛЛ"ХХК "Ус Бохирдуулагч" гэх, түүнийг төлөөлж эрхлэгч О.Т.ОГОНТЭМЭР усны бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөр төлөх талаар харилцан тохиролцон энэхүү гэрээг 1 /нэг/ жилийн хугацаатай байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усыг Хүрээлэн байгаа орчин Усны чанар Хаягдал ус Ерөнхий шаардлагаг МНС 4943:2015 стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн байгальд шууд нийлүүлнэ.

2.2. Ус бохирдуулагч нь Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны чанарыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн тохиолдолд ус бохирдуулсны төлбөр, стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэнгүй тохиолдолд ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын хэмжээнээс хамааран 2-5 дахин шалтан өсгөх хэлбэрээр тооцож төлнө.

2.3. Төлбөр төлөгч нь Ус Бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усан дэх бохирдуулах бодист ногдох төлбөр, нөхөн төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлнө.

2.4. Хаягдал усны дүнгэлтийн тооцоо: Органик бодис (ХХХ) 1.5кг/м³ х 420.0 м³/ жил * 50 төлөгч = 31,500 төлөгч

2.5. Ус бохирдуулагч нь дараах мэдээллийг улирал тутамд Сав газрын захиргаа, харьяа татварын албанд хүргүүлнэ. Үүнд:

2.5.1. Хаягдал ус нийлүүлдэг хүн, хуулийн этгээдийн нэр;

2.5.2. Цэвэрлэх байгууламж болон зөөврийн машинд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;

2.5.3. Байгальд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;

2.5.4. Хаягдал усанд байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор хийлгэсэн шинжилгээний дүн;

2.5.5. Бохирдуулах бодисын ялгарал шилжилтийн системд усны бохирдлын мэдээллийг бүртгүүлнэ;

2.5.6. Ус бохирдуулсны төлбөр төлсөн шалтгаан.

Гурав. Ус ашиглуулагчийн эрх, үүрэг

3.1. Ус бохирдуулагчийг мэдээ, мэдээлэл, удирдлагаар хангаж, хяналт тавина.

3.2. Усны тухай хуулийн 17.1.8 дахь хэсэгт заасны дагуу Сав газрын захиргааны дүнгэлтийг үндэслэн Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх заалтад заасны дагуу Сум, дүүргийн Засаг дарга нь нутаг дэвсгэртээ хаягдал ус зайлуулах цаг тогтооно;

3.3. Сав газрын захиргаа болон сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал усыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэсэн, дахин ашигласан ус бохирдуулагчийг ус бохирдуулсны төлбөрөөс хөнгөлөх, чөлөөлөх жагсаалтыг гаргана.

3.4. Сав газрын захиргаа, сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал ус хаях, зайлуулах шаардлагыг зөрчсөн ус бохирдуулагчийн хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг цуцлана.

Дөрөв. Ус бохирдуулагчийн эрх, үүрэг

4.1. Ус бохирдуулагч нь Сав газрын захиргаанаас мэргэжил, дараа зүйн зөвлөгөө аваж, хаягдал ус хаях, зайлуулах цаг тогтоолох, ногдуулсан ус бохирдуулсны төлбөр болон нөхөн төлбөрийн хэмжээг эдүгээсгүй гэж үзвэл дээд шатны байгууллагад гомдол гаргах эрхтэй.

4.2. Ус бохирдуулагч нь үйл ажиллагаандаа энэхүү гэрээг болон холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт, норм, норматив, ТЭЗҮ, зураг төсөл, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө мөрдөж ажиллана.

4.3. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усны эзлэхүүнийг тодорхойлох хэмжиг хэрэгсэл (тоолуур-нэгд) "Ус ашиглат, хэрэглээг тоолууржуулах журам"-д заасны дагуу хаягдал усны цуглам, гаргалсан дээр суурилуулах тоолуур нь гаргалгааны цуглам, голчтой адил байх бөгөөд мэдрэгчийн хийн нь хаягдал усны нйрлэгээс хамааран өөрчлөгдөх, эвдрэх, гэмтэх зэрэг эрсдэлээс хамгаалагдсан эд ангиар хийгдсэн байх шаардлагад нийцүүлэн суурилуулана.

Тав. Бусад

5.1. Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл нь энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна.

5.2. Ус бохирдуулагч нь ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй бол Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

5.3. Энэхүү гэрээг сүүнс, дугаасар болгох, хүчингүй болгохтой холбоотой асуудлыг 2 тал харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

5.4. Энэхүү гэрээтэй холбогдон гарсан аливаа маргааныг зөвхөн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх бөгөөд эс тохиролцвол иргэний журмаар шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт “Хас металл” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй “Өлзийт-Ухаа төмрийн хүдрийн орд ашиглах” төслийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Зургаа. Давагдашгүй хүчин зүйлс

6.1. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: газар хөдлөлт, уер, гал түймэр, хар салхи, халдварт өвчний тархалт болон байгалийн бусад аюулт үзэгдэл, ажил хаялт гэх мэт-ийн нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хариуцлагаас /нөхөн төлбөр, торгууль/ чөлөөлөгдөх үндэслэл болно.

6.2. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл бий болсныг нотолно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж : Ус бохирдуулсныг төлөөлж :

Даланжаргалан сумын Байгаль орчны бодлогийн мэргэжилтэн "Хас металл" ХХК-ийн геолог Н.Дамдинжав

Утас: 95018801 С.Дандарбаатар Утас: 88024817

Зураг 14. Ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ

УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 10 дугаар 14-ны өдөр Дугаар: 39 Говьсүмбэр Сүмбэр

- Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар, нэхим хаяг:**
"Хас металл" Захирал О.Тогонтөмөр, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 5-р хороо, MN-Tower, 13 давхар, 1304 тоот, улсын бүртгэлийн дугаар 9011511015, регистрийн дугаар 5887917
Утас: 7755-1819, 8802-1017
- Төслийн нэр, байршил:**
Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах "Өлзийт" нэртэй хайгуур зохионы орд Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт хамрагдана.
- Хаягдал ус ханх нэгжийн байршил, координат:**
Уурхайн оршин
- Повэрлэгээний арга, түвшин:**
Унд, ахуйн хаягдал усыг орон нутгийн бохир ус татан зайлуулах компаниар татан зайлуулана.
- Хаягдал усны хэмжээ:**
Тус компанийн хаягдал усны хэмжээг Дорноговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 2024 оны 06 дугаар сарын 11-ны өдрийн №28 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлтээр гаргасан унд, ахуйн хэрэгслэнэ ашиглах 420.0 м³/ж/н-ийг үндэслэн тооцов.
- Хаягдал усан дахь бохирдуулах болгосон хэмжээ, төрөл:**
Хаягдал усны шинжилгээ хийгүүлээгүй тул Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайд, Барилга хот байгуулалтын сайдын хамтаар 2019 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн "Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах болгосон хэмжээг тогтоох тухай" А/816/218 тушаалаар батлагдсан хэмжээг үндэслэн ахуйд ажигчдын тогсон 1.5кг/м³-ээр тооцов.
- Ус бохирдуулсны төлбөр, тооцоо:**
Органик болс /XXX/ 1.5кг/м³ х 420.0 м³/ж/н х 50төг/кг = 31'500 тогрог /гучин нэгэн мянга таван зуун тогрог/
- Хууль тогтоомж, дүрэм, журам, норм стандартын талаар зөвлөмж:**
 - Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн Сайдын 2013 оны А/156 дугаар тушаалаар баталсан "Ус ашиглалт, хэрэглээг тооцууруулах журам"-ын 2.1.4, 3.6.1 дэх заалтын дагуу хаягдал усны шугам дээр тооцуур суурилуулах
 - "Хүрээлэн байгаа орчин, Усны чанар, Хаягдал ус, Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015" стандартас давсан бол "Усны тухай" хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2, БОАЖ-ын Сайдын 2019 оны А/635 дугаар тушаалаар баталсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам"-ын дагуу нөхөн төлбөр ногдуулахыг анхаарах.
- Тавигдах шаардлага, палинд явах арга хэмжээ:**
 - "Усны тухай" хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.13 дахь заалтад заасны дагуу Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Засаг даргатай байгуулсан "Ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ"-г дүгнүүлж,

сунгуулах

"Усны тухай" хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь заалтад заасны дагуу Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумас олгосон "Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичиг"-ийг сунгуулах;

Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны тхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд улирал бүр хоёроос доошгүй хаягдал усны оронд авч, итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэн, сүүлийн сарын 15-ны дотор ирүүлэх;

Хаягдал ус хаях нэгжийн байршлыг тогтоолгож Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын ЗДТГ-аас зөвшөөрөл авах

Ус бохирдуулсны төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьцах татварын албанд төлөх ба хутагтанд нь төлөөгүй тохиолдолд "Зөрчлийн тухай" хуулиар хариуцлага хүлээх нөхцөл үүсэхийг анхаарах;

Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5-д заасны дагуу усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээг дүгнэсэн акт, хаягдал усны шинжилгээний дүгнэлтүүд, төлбөр төлсөн баримтыг Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны Uмарdgoвi14@gmail.com нэхим хаягаар 2024 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

ХЯНАСАН:

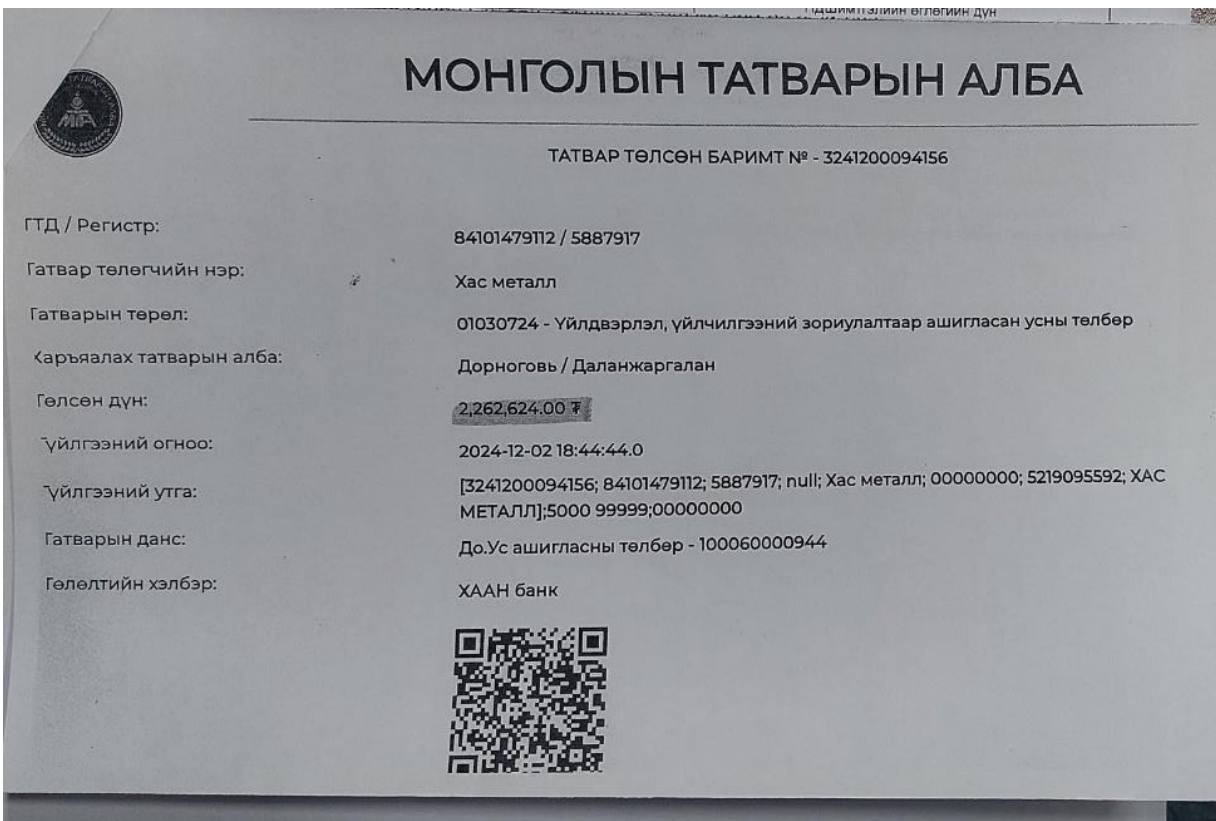
УТГ - ХДТГЗЗАХИРГААНЫ ДАРГА Б.ОТГОНСҮРЭН

БОЛОВСРУУЛСАН:

УТГ - ХДТГЗЗАХИРГААНЫ АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН Б.САРАНТУЯА

Зураг 15. Хаягдал усны дүгнэлт

Зураг 16. Ус ашигласны төлбөр төлсөн баримт

1.2. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Даланжаргалан сумын Засаг даргатай байгуулсан хог хаягдлын гэрээний дагуу сумын нэгдсэн хогийн цэгт зайлуулав. Хог хаягдлын гэрээг зураг 20-т оруулав.

2. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Тус онд уурхайн олборлолтын үйл ажиллагаа тухайн оны уулын ажлын төлөвлөгөөний дагуу ашиглалтын талбайд нөхөн сэргээлтийн ажил хийгдэхгүй байна.

3. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫН ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 4. Дүйцүүлэн хамгааллын хүрээнд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хамгаалах арга хэмжээ	Зардал /төг/	Арга хэмжээний биелэлт
2	Тэрбум мод хөдөлгөөний хүрээнд	Уурхайн тосгоны урд хашаалсан талбайд мод тариалах	3 000 000	Уурхайн тосгоны урд хашаалсан талбайд 200 ширхэг суулгацын тариалалтын ажлыг хийж гүйцэтгээд байна
Нийт			3 000 000	

3.1. Тэрбум мод хөдөлгөөний хүрээнд гүйцэтгэсэн ажил

“Хас Металл” ХХК нь тус онд уурхайн тосгоны урд хашаалсан талбайд хавар 100 ширхэг, намрын улиралд 100 ширхэг нийт 200 ширхэг улиасны суулгацыг тариалж, усалгаа арчилгааг тогтмол хийсэн.

Зураг 17. Тэрбум мод хөдөлгөөний хүрээнд төслийн талбайд тариалсан мод /5 сард/

Зураг 18. Мод суулгах ажлыг гүйцэтгэж буй байдал /10 сарын 20-нд/

4. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төслийн хүрээнд нүүлгэн шилжүүлэх үйл ажиллагаа хийгдэхгүй тул БОМТ-нд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ тусгагдаагүй болно.

5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Өлзийт-Ухаа” төмрийн хүдрийн орд төслийн барилга, байгууламжуудыг барьж байгуулах, тэдгээрийг ашиглахад Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт буй улсын болон орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газруудад шууд сөрөг нөлөөлөл байхгүй. Төслийн талбайд барилга байгууламжуудыг барьж байгуулах, төслийн үйл явцад ямар нэг түүх соёлын дурсгалын шинжтэй зүйл илрүүлсэн тохиолдолд Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн 17.11-ийн дагуу холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд нэн даруй мэдэгдэх, боломжтой бол хамгаалах арга хэмжээ авах үүргийг хүлээн ажиллана.

6. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 5. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Зардал /төг/	Арга хэмжээний биелэлт
1	Галын аюул	Агуулахын байгууламжийг анхан шатны галын аюулын эсрэг хэрэгслээр холбогдох норм, дүрэм журмыг баримтлан хангах (галын хор, элс, ус нөөцлөх сав гэх мэт) галын аюулын эсрэг хэрэглэх материалыг шинэчлэн солих (галын хорын ашиглах хугацаанаас хамаарч, анхааруулах самбар, гал гарах үед хэрэглэх багаж хэрэгсэл...)	350 000	Оффисийн барилга дотор галын аюулгүй ажиллагааны самбар, галын хор байршуулсан. /Зураг 20/
		Төслийн талбайд болзошгүй осол эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор гал унтраах хэрэгслийн хугацаа, ажиллагаанд хяналт тавьж шалгах		Оффист байршуулав.
2	Гамшиг, осол аюул	Гамшиг, ослын байдлыг хязгаарлах төлөвлөгөөг ажилчдад таниулж сургах ба сургалтын протокол хөтөлж баримтжуулах	-	Аюулгүй ажиллагааны дэвтэр хөтлөн үйл ажиллагаа явуулдаг.
		Ажилчдыг галын хор болон бусад хэрэгслийг ашиглаж сургах, дадлага эзэмшүүлэх зэрэг зохион байгуулалтын арга хэмжээг авах	Үйл ажиллагааны зардлаар	Даланжаргалан сумын төвд зохион байгуулагдсан аюулгүй ажиллагааны сургалтанд уурхайн 2 ажилтан хамрагдаж, үнэмлэхтэй болсон.
Нийт зардал			350 000	

Зураг 19. Галын аюулгүй байдлыг хангах самбар, галын аюулгүй байдлын хэрэгслүүд

7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 6. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хог хаягдлын ангилал	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Зардал	Арга хэмжээний биелэлт
Ахуйн хог хаягдал	Ажилчдын ахуйн хэрэглээнээс гарах хог хаягдлыг зайлуулах гэрээг Даланжаргалан сумын Засаг даргатай байгуулж сумын нэгдсэн хогийн цэгт тогтмол зөөвөрлөн зайлуулах	Үйл ажиллагааны зардлаар	Даланжаргалан сумын засаг даргатай 2024.03.19-ны өдөр байгуулсан гэрээний дагуу хог хаягдлын сумын хаягдлын цэгт тээвэрлэн зайлуулж байна.
	Хог хаягдлын төлбөрөө төлөх		Гэрээний дагуу хог хаягдлын төлбөрийг төлсөн. /Зураг 21/
Нийт			-

Батлав: "Хас металл" ХХК
захирал: /С.Дамдинжав/
2024 оны 03 сарын 19 өдөр

Батлав: Даланжаргалан сумын Засаг дарга: /М.Бэхбат/
2024 оны 03 сарын 19 өдөр

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 03 сарын 19-ны өдөр №

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйл, Хог хаягдлын тухай хуулийн 9.2, 20.1, 20.2, Сумын ИТХ-ийн 2022 оны 12 сарын 12 өдрийн 11/07 тоот тогтоолыг үндэслэв.

Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, халгалах, дахин боловсруулж эргүүлэн ашиглах, тээвэрлэх булаа болон орчны ариун цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллаж амьдрах орчныг бий болгоход оршино.

Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд

Нэг талаас Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж БОБМэргэжилтэн ажилтай С.Дамдинжав нар нөгөө талаас "Хас металл" ХХК-ийн /Улаанбаатар хот Чингэлтэй дүүрэг 5-р хороо МН таувор 1304 тоот улсын бүртгэлийн 5887917 тоот регистрийн дугаартай Хасметалл ХХК-ийн Геологич Н.Дамдинжав нар харицан тохиролцож 2024 оны 01 сарын 01-ний өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31-нийг хүртэл хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.

Гурав. Төлбөр тооцсон байдал:

Даланжаргалан сумын ИТХ-ийн 2022 оны 11/07 тоот тогтоолын 1-р хавсралтад заасан: 1 сарын төлбөр 70,000 төгрөг, 11-30 хүргэх хүнтэй АМ-н тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч ААН гэсэн залтыг үндэслэн сарын 70,000-өөр тооцож

Ажиллах хугацаа: 12 сартөг
Сарын төлбөр: 70,000төг
Жилийн нийт төлбөр: 840,000төг

Доргов. Сумын ЗДТГ-эрх

- Монгол Улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах
- Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдал гаргасны төлбөрийг төлөрүүлэх
- Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллага хог хаягдлаа зориулалтын цэгт хаяж байгаа эсхэл хяналт тавих
- Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэнд хяналт тавих

Тав. Иргэн, ААН байгууллагын эрх үүрэг

- Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас гарсан ахуйн, хуурай хог хаягдлыг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын сиванд халгаж байх
- Аж ахуйн нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө улирал бүрийн сүүл сарын 15 ний дотор гэрээнд зааснаар Даланжаргалан сумын ЗДТГ-ын татварын байцагчаар нэхэмжлэх үүсгүүлэн 24 цагийн дотор тогтмол шилжүүлж байна.
- Хог хаягдлыг ангилан ялгаж байх
- Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэж тээвэрлэх, хог хаягдлын талаархи дүрэм журам, стандартын шаардлагыг хангаж зориулалтын цэгт хаяж байхад анхаарах
- Үйлдвэр үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ, бүсэд мэдээллийг сумын захиргаанд мэдээлж байх
- Хог хаягдлыг ангилах хаях талаар зохих мэдээллийг ажилтнуудад эзэмшүүлж, сургалт сурталчилгаа явуулах аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж ажиллах
- Оршин суугаа газар орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх, олон нийтийг хамарсан ажилд оролцох
- Хуульд заасан журмын дагуу олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас шаардах
- Үүссэн аюултай хог хаягдал, түүний эх үүсвэрийн талаар төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагад мэдээлэх

Зургаа. Гэрээний хариуцлага

6.1. Аж ахуйн нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө удаан хугацаагаар төлөөгүй болон ил задгай хог шатаасан, зориулалтын бус газар хог

хаягдал хаясан нөхцөлд өр авлагыг барагдуулах ба учруулсан хохиролыг арилгах шаардлагатай тохиолдолд холбогдох дээд шатны байгууллагад хандан хог хаягдлын тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцно.

6.2. Аж ахуйн нэгж байгууллага нь энэхүү гэрээнд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай гэж үзвэл хоёр талын хамтарсан төлөөлөгч тухай бүр шийдвэрлэнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Даланжаргалан сумын ЗДТГ-н
БОБМэргэжилтэн
/С.Дамдинжав/
Утас: 95018801

Геологич
/Н.Дамдинжав/
утас: 88021017

Зураг 20. Орон нутагтай байгуулсан хогны гэрээ

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information
 Журналын/Journal No: **22992808**
 Системийн огноо/System Date: 2024.11.27 14:08:45

Дт/ From	IBAN/Дансны/ Картын дугаар IBAN/Account/Car d number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5219095592	ХАС МЕТАЛЛ	840,000.00 MNT	1.00
/ Найман зуун дөчин мянган төгрөг /				
Кт/ To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр/Bank Name		
	05	Khan Bank - Хаан банк	840,000.00 MNT	1.00
	IBAN/Дансны/ Картын дугаар IBAN/Account/Car d Number	Нэр/Name		
	5176120446	МТА.ТАТВАР		

Гүйлгээний утга/Transaction description:
2241102265418; 5887917; 00000000

**Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our
customers**

Зураг 21. Хогны төлбөр төлсөн баримт

8. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

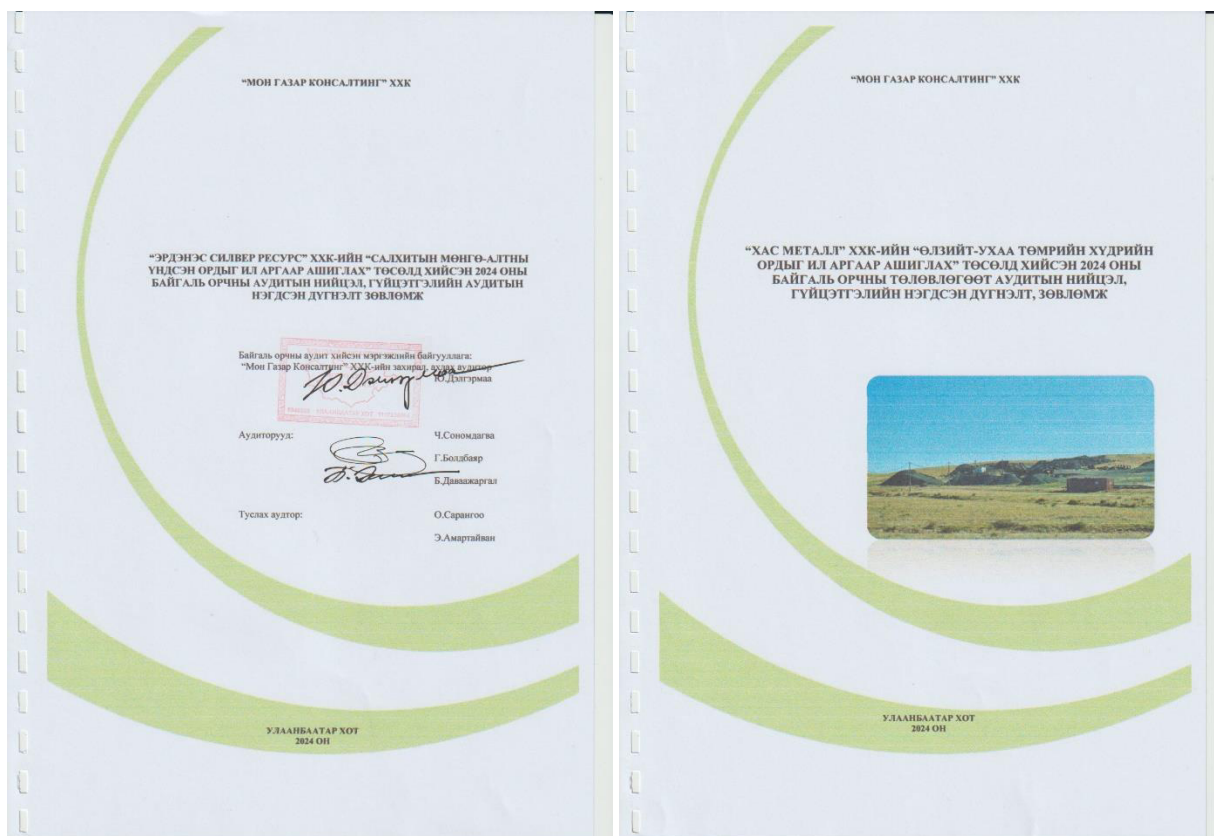
Хүснэгт 7. Удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Зардал /төг/	Арга хэмжээний биелэлт
Байгууллагын дээд удирдлагын зүгээс тогтмол хугацаанд хийх хяналт шалгалтын үйл ажиллагаа, байгаль орчны бодлогын хэрэгжилт, гүйцэтгэлийн үзүүлэлт, үр дүнг танилцуулах	-	Үйл ажилллагаанд хэрэгжүүлэн ажиллав.
Соёлын өвийг хамгаалах тухай МУ-ын хуулийн дагуу газрын хэвлийг ашиглах явцад түүх, соёлын дурсгалт зүйл илэрвэл уурхай ажлаа зогсоож энэ тухай дүүргийн Засаг дарга, цагдаагийн болон уг асуудлыг эрхэлсэн эрдэм шинжилгээний байгууллагад нэн даруй мэдэгдэх	-	Төслийн үйл ажиллагааны турш түүх, соёлын дурсгалт зүйл илрээгүй
Төслийн зүгээс байгаль орчин, нийгэм эдийн засгийн зохистой үзүүлэлтийг хангах, төслийн ажилчид ба орон нутгийн иргэдээс гомдол, санал гарсан тохиолдолд цаг алдалгүй санал гомдлыг нь барагдуулах зорилгоор менежментийн төлөвлөгөөг тогтвортой хэрэгжүүлэх	-	Үйл ажилллагаанд хэрэгжүүлэн ажиллав.
Орон нутгийн удирдлага, бизнес, малчид, уул уурхайн компанийн хооронд харилцан ашигтай бизнесийн харилцаанд суурилсан түншлэл, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх	-	Орон нутгийн малчид, иргэдтэй хамтран ажиллаж, дэмжлэг, туслалцааг үзүүлэв.
Байгаль орчны аудитыг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	9 200 000	2024.09 болон 10 сард “Мон газар консалтинг” ХХК-аар гүйцэтгүүлсэн
Нийт	-	-

Хүснэгт 8. Даланжаргалан суманд нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдсэн ажлууд

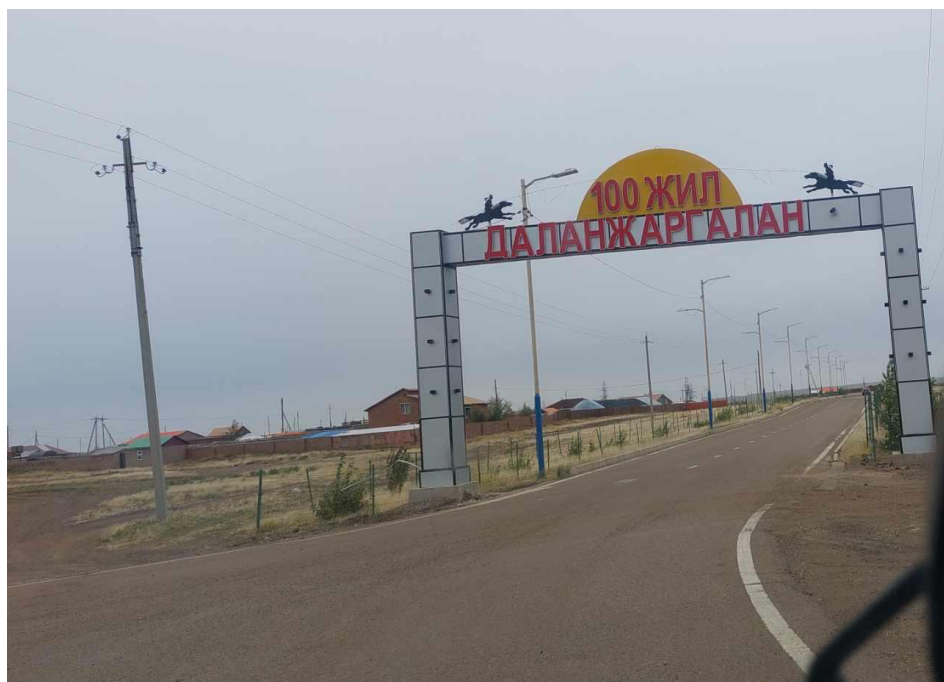
№	Хийсэн ажил	Зардал, төг
1	Даланжаргалан сумын орох хаалгыг хийсэн.	36 000 000
2	Даланжаргалан сумын малчин өрхүүдэд 500 боодол өвс өгсөн.	7 000 000
3	Даланжаргалан сумын малчин өрхүүдэд 50 шуудай буюу нийт 2 тн тэжээл өгсөн.	2 000 000
4	Нөлөөллийн бүсийн малчдын өвөлжөөний бууцыг түрж өгсөн.	Өөрийн техникээр
Нийт		45 000 000

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт “Хас металл” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй “Өлзийт-Ухаа төмрийн хүдрийн орд ашиглах” төслийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Зураг 22. Байгаль орчны аудит хийлгэж баталгаажуулсан нүүр

Даланжаргалан сумын орох хаалгыг сумын иргэн Цэрэнпүрэвтэй 36 саяын гэрээг байгуулан “Хас металл” ХХК-ийн өөрийн хөрөнгөөр гүйцэтгүүлсэн.

Зураг 23. Даланжаргалан сумын орох хаалгыг гүйцэтгэсэн байдал

Сангийн сайдын 2017 оны
347 дугаар тушаалын хавсралт

ТӨЛБӨРИЙН БАРИМТ

ДДТД: 073592072317000240629000001478264

Борлуулагчийн:
ТТД: ЕЮ92072317
НЭР: ЦЭВЭГСҮРЭН
Хаяг: Монгол, Говьсүмбэр, Сүмбэр, 1-р баг, хээнций 2,
Утас: 99939971
Банкны нэр:
Банкны дансны дугаар:

Огноо: 2024-06-29

Худалдан авагчийн:
ТТД: 5887917
Нэр: Хас металл
Хаяг: Монгол, Улаанбаатар, Чингэлтэй, 5-р хороо,
самбуугийн гудамж, Эм Эн тауэр 1304 тоот
Утас: 70111819, 88011112

Д/Д	Бараа, ажил, үйлчилгээний нэр	Код	Хэмжих нэгж	Тоо, хэмжээ	Нэгжийн үнэ	Бүгд үнэ
1	гэрэлт хаалга ажлын төлбөр	5457000	ш	1	36,000,000	36,000,000

Бараа, ажил үйлчилгээний үнэ: 36,000,000

Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар: 0

Нийслэл хотын албан татвар: 0

Нийт дүн: 36,000,000

Хүлээн авсан: / /
(гарын үсэг) (нэр)

Хүлээлгэн өгсөн: / /
(гарын үсэг) (нэр)

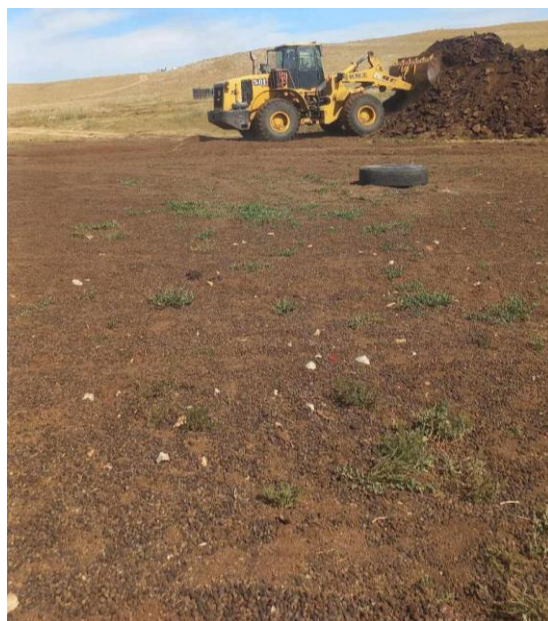
Зураг 24. Даланжаргалан сумын орох хаалгыг гүйцэтгэсэн ажлын төлбөрийн баримт

Зураг 25. Малчдад 500 боодол өвс хүлээлгэн өгөхөөр бэлдэж буй байдал

Зураг 26. Малчдад 2 тн тэжээл хүлээлгэн өгөхөөр бэлдэж буй байдал

Зураг 27. Нөлөөллийн бүсийн айл өрхийн малчдын бууцыг түрж буй байдал

ДҮГНЭЛТ

“Хас металл” ХХК нь Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт MV-021469 дугаар ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий “Өлзийт-Ухаа төмрийн хүдрийн ордыг ил аргаар ашиглах” төслийн олборлолтын үйл ажиллагааг 4 дүгээр сарын 01-нээс 6 дугаар сарын 30-ны өдөр хүртэл 3 сарын хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан.

2024 оны Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөнд 9,994,000 төгрөгийг төсөвлөн батлуулсан бөгөөд 19,800,000 төгрөгийг сөрөг нөлөөллийг бууруулах, дүйцүүлэн хамгаалал, байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд зарцуулан ажилласан байна.